

Gedragcode voor ambtsdragers en andere vrijwilligers in de Protestantse Gemeente te Almelo (besluit KR. 10 juli 2025)

1. Inleiding.

Het doel van de *Gedragcode* is om de sociale veiligheid binnen de Protestantse Gemeente in Almelo te bevorderen en te waarborgen. De code is met name bestemd voor ambtsdragers en andere vrijwilligers, zoals de leiding van jeugdkerk/club en kindernevendienst; contactpersonen in pastoraat en diaconaat, koster, musici, oppaskrachten enz. Hierna te noemen kerkelijke werkers.

Deze kerkelijke werkers zijn allen die door hun functie, rol of dienst een bijzondere verantwoordelijkheid in de gemeente hebben en die daarin het vertrouwen van de gemeente genieten.

Het uitgangspunt voor deze gedragscode is wat de Schriften leren over de omgang met elkaar. De apostel Paulus schrijft daarover: *“Volg dus het voorbeeld van God als kinderen die hij liefheeft, en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God.”* (Ef. 5,1-2) Hiermee wordt aan het omgaan met elkaar richting gegeven. Respect voor de ander, integriteit, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid kenmerken deze stijl van omgaan met elkaar. Deze kernwaarden vormen de onderliggende basis voor de concrete gedragsregels die in deze code worden genoemd. Met deze code wordt niet alleen richting gegeven aan ons gedrag, maar worden ook een aantal gedragingen benoemd die ontoelaatbaar worden geacht. Dit betreft m.n. gedrag, waarin de belangrijke kenmerken van een christelijk leven evident worden veronachtzaamd.

Een bijzonder punt van aandacht is daarbij het omgaan met ongelijkheid in relaties. Iedere kerkelijke werker heeft op grond van zijn aanstelling en/of functie of rol een bepaalde bevoegdheid, status en macht binnen de gemeenschap van de kerken. Dit brengt een zekere ongelijkheid in functionele relaties met zich mee. Deze ongelijkheid maakt kwetsbaar. Gaan in het spoor van onze Heer Jezus Christus is vaak allerm minst vanzelfsprekend. Deze gedragscode is daarom vooral bedoeld als handreiking en ondersteuning bij het concreet maken van de bijbelse richtlijnen in de kerkelijke praktijk. Bewustwording van wat het eigen gedrag kan uitwerken helpt om voor kerkelijke werkers en gemeenteleden een veilige ruimte te creëren en dient daarmee het heil van heel de gemeente.

Deze gedragscode kan een eventueel tekort in het functioneren van kerkelijke werkers helaas niet uitsluiten. Deze code wil een hulpmiddel zijn om ongewenst gedrag van kerkelijke werkers te voorkomen, te signaleren en bespreekbaar te maken ..en zo nodig maatregelen te nemen.

In het navolgende geldt waar ‘hij’ en ‘zijn’ staat kan ook ‘zij’ en ‘haar’ gelezen worden.

2. Relaties binnen de gemeente.

2.1. Het is de verantwoordelijkheid van de kerkelijke werker zorgvuldig om te gaan met het verschil in functionele en privé relaties. Hij draagt er zorg voor zijn functie onafhankelijk en in verantwoordelijkheid tegenover God uit te kunnen oefenen.

2.2. De kerkelijke werker is als eerste verantwoordelijk voor de zuiverheid van zijn relaties en voor het bewaken van de grenzen van het binnen die relaties toelaatbare en is zich onder alle omstandigheden van deze verantwoordelijkheid bewust.

2.3. De kerkelijke werker is zich bewust van zijn eigen en andermans kwetsbaarheid en zoekt in zijn functionele relaties naar optimale veiligheid voor alle betrokkenen.

2.3.1. Als de persoonlijke betrokkenheid bij de ander méér wordt, dan passend binnen de functionele relatie (te denken valt bijv. aan verliefdheid), wordt de functionele relatie

beëindigd. Als dit niet mogelijk blijkt dan zal de dienst worden verricht onder omstandigheden die voor alle betrokken partijen voldoende bescherming biedt.

2.3.2. Individuele pastorale contacten kenmerken zich door een grote mate van intimiteit. De pastoraal werkende is zich bewust van zijn eigen en andermans kwetsbaarheid en weegt zorgvuldig de wenselijkheid van een individueel pastoraal bezoek af.

2.4. De kerkelijk werker eerbiedigt de persoonlijke (fysieke en geestelijke) integriteit van de ander. Hij zal geen misbruik maken van de eventuele afhankelijkheid of kwetsbaarheid van diegenen die aan zijn zorg zijn toevertrouwd. Hij zal daarom iedere vorm van seksuele toenadering vermijden en zich in ieder geval onthouden van

- . niet-functionele aanraking
- . woorden, toespelingen, blikken of daden van seksuele of erotische aard, ook als de ander daar aanleiding toe geeft en
- . het uitdagen tot of stimuleren van erotische of seksuele handelingen

2.5. De kerkelijk werker moet ook in andere opzichten de integriteit van de ander respecteren. Hij is zich bewust van de mogelijke invloed of macht die voortvloeit uit zijn status of functie. Daarom zal de kerkelijk werker

- . zich hoeden voor oneigenlijk gebruik van zijn invloed of macht, samenhangend met zijn functie,
- . niet manipuleren of dwingen tot bepaalde opvattingen, besluiten of handelingen,
- . en zich niet beroepen op zijn functie of ambt om zich van kritiek af te maken, ongepast gedrag goed te praten of vergeving en verzoening af te dwingen.

2.6. De kerkelijk werker zal zich niet laten omkopen of zich anderszins door het accepteren van erfenissen, geschenken of giften laten beïnvloeden.

Daarom zal hij

- . terughoudend zijn in het aannemen van geschenken van gemeenteleden voor zichzelf,
- . erfenissen en geschenken die de redelijkheid te boven gaan voor zichzelf niet accepteren
- . en zelf ook dergelijke geschenken aan gemeenteleden niet aanbieden of opdringen.

2.7. Geheimhouding en vertrouwelijkheid zijn van groot belang voor een veilige relatie. De kerkelijk werker is betrouwbaar in zijn behandeling van vertrouwelijke informatie.

Daarom

- . draagt hij er zorg voor, dat de geheimhouding van vertrouwelijke informatie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de ander verzekerd zijn,
- . doet hij geen mededelingen over zaken die hem in het kader van zijn dienst vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen aan derden, tenzij daarvoor dringende redenen zijn
- . zal hij slechts dan vertrouwelijke informatie delen met andere functionarissen, wanneer de betrokkene daarin uitdrukkelijk toestemt en er een duidelijke noodzaak voor doorverwijzing of ambtelijk overleg is.

Dienaren van het Woord, ouderlingen en diakenen zijn bovendien gebonden aan de rechten en plichten die voortvloeien uit hun ambt (zie Kerkorde).

2.8. De kerkelijk werker maakt bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorgt hij ervoor dat hij de privacy van anderen waarborgt, zorgvuldig omgaat met vertrouwelijke gegevens en op geen enkel wijze aanstoot geeft.

2.9. De kerkelijk werker is zich bewust van de grenzen van zijn functie of dienst en blijft binnen de bevoegdheden, kundigheden en competenties die bij zijn taak passen. Hij neemt geen taken op of wekt verwachtingen die buiten zijn competentie vallen en tot die van anderen behoren.

3. Relaties met andere kerkelijk werkers.

3.1. De kerkelijk werker stelt zich collegiaal op ten opzichte van andere kerkelijk werkers.

3.2. Een kerkelijk werker is loyaal ten opzichte van andere kerkelijk werkers. Kritiek op elkaars functioneren is mogelijk en vindt in een sfeer van veiligheid en zorgvuldigheid plaats.

3.3. Een kerkelijk werker zal zich onderwerpen aan de klachtenprocedure, zoals die in de PGA geldt, wanneer er klachten zijn t.a.v. zijn functioneren.

4. Relatie ten opzichte van kerkelijke goederen en middelen.

De kerkelijk werker gaat zorgvuldig om met goederen en middelen van de kerk.

. Hij is te allen tijde bereid tot verantwoording.

. Hij neemt geen onnodige risico's bij het gebruik van kerkelijke goederen en middelen.

. Hij maakt geen gebruik van gemeenschappelijke middelen voor persoonlijk gewin.

. Hij houdt zich bij het beheer van de kerkelijk goederen en middelen aan de wet.

Tot slot.

Het openbare en privé gedrag van degenen die pastoraal en diaconaal werkzaam zijn kan mensen inspireren en motiveren. Wanneer dat gedrag echter verwerpelijk of discutabel is, kan het ook aanstoot geven en het geloof van mensen ondermijnen. Wie pastoraal/diaconaal werkzaam is moet zich daarom te allen tijde bewust zijn van de verantwoordelijkheden die met dit werk gepaard gaan.

Samenvatting “Gedragscode voor ambtsdragers en andere vrijwilligers in de Protestantse Gemeente te Almelo (besluit KR. 10 juli 2025)”.

De Protestantse Kerk in Nederland wil een veilige kerk zijn, een plaats waar mensen in vrijheid en vertrouwen samenkomen om hun geloof gestalte te geven.

Als Protestantse Gemeente Almelo onderschrijven wij dit en daarom gebruiken wij onderstaande samenvatting van de door kerkenraad vastgestelde “Gedragscode voor ambtsdragers en andere vrijwilligers in de Protestantse Gemeente te Almelo (besluit KR. 10 juli 2025)”

Voor een veilige gemeente zijn we samen verantwoordelijk. Met elkaar spreken we daarom deze gedragscode af. Voor iedereen binnen en buiten onze eigen gemeenschap zijn we hierop aanspreekbaar. Deze gedragscode is opgesteld ter bescherming van alle leden van de kerk en dus ook ter bescherming van de vrijwilligers zelf.

Deze gedragscode geldt voor alle vrijwilligers op elk terrein van het kerkenwerk. De vrijwilliger krijgt per email deze samenvatting van de gedragscode bij de benoeming of aanstelling en wordt gewezen op de volledige gedragscode en klachtenprocedure op de website PGA.

De vrijwilliger verklaart zich door de acceptatie van de taak c.q. functie akkoord met de inhoud van de gedragscode vrijwilligers en het beleid veilige gemeente.

Veilige omgeving

We werken samen aan een omgeving en een sfeer waarbinnen iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt en vrijuit het geloof kan beleven.

Respect

We respecteren elkaar en anderen. We benaderen de ander niet op een manier die haar of hem in waardigheid en integriteit aantast. Dit geldt in het bijzonder voor minderjarigen en andere kwetsbaren. Extra zorgvuldig zijn we bij pastorale en diaconale contacten, omdat we weten dat machtsverschillen hier een rol kunnen spelen.

Geheimhouding

We gaan zorgvuldig om met vertrouwelijke (waaronder persoonlijke) informatie of gegevens van anderen, waaronder alles waarop onze geheimhoudingsplicht betrekking heeft.

Persoonlijke integriteit

We respecteren de rechten van de ander. We berokkenen de ander geen schade. We gebruiken geen fysiek of mentaal geweld.

Lichamelijke integriteit

We respecteren elkaars lichamelijke integriteit. We zijn terughoudend in fysiek contact.

Privacy

We respecteren de privacy van de ander.

Taalgebruik

Ons taalgebruik is respectvol. We stellen geen ongepaste vragen en maken geen ongewenste (seksueel getinte) opmerkingen over het persoonlijk leven of uiterlijk van de ander.

We praten met respect over de ander, ook via de sociale media. Ook wanneer de ander niet aanwezig is. We roddelen niet en maken geen beschadigende grappen of opmerkingen over anderen.

Financiële belangen

We vermijden elke vorm van belangenverstrengeling, in het bijzonder op financieel terrein. Met giften gaan we zorgvuldig om, zowel bij het aannemen als bij het doorgeven.

Seksueel misbruik

We volgen in geval van (seksueel) misbruik door vrijwilligers of beroepskrachten, of bij vermoedens daarvan, het *Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties* (zie website PKN). Onder seksueel misbruik wordt verstaan: iedere vorm van grensoverschrijdend gedrag, misbruik van macht of vertrouwen, waarbij een machtsverschil of een afhankelijkheidsrelatie bestaat tussen de benadeelde en de beschuldigde, waarbij de beschuldigde een vrijwilliger of beroepskracht binnen de Protestantse Kerk in Nederland is. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen een vrijwilliger en een minderjarige zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.

Een cultuur van openheid

We zetten ons in om samen te werken aan een cultuur van openheid. Dat draagt bij aan de gemeente als een veilige omgeving. We zijn alert en spreken elkaar aan wanneer we signalen opvangen of situaties van ongewenst gedrag meemaken. Wanneer we aarzelen over de aanvaardbaarheid van gedrag van onszelf of een ander, kunnen we contact zoeken met één van de vertrouwenspersonen.